

OVERZICHT GOEDGEKEURDE PROJECTEN VOLKSTUINOPROEP 2025

PROVINCIE ANTWERPEN

Be-tovertuin Kalmthout – gemeente Kalmthout – Kalmthout

Kon-Tiki en de Kade zijn twee voorzieningen voor dagopvang en verblijf van kinderen en volwassenen met een meervoudige beperking. Hier wordt gezorgd voor een aanbod en een zinvolle dagbesteding die aansluit bij hun specifieke zorgvraag en noden. Vanuit Kon-Tiki en de Kade rees de vraag voor de inrichting van volkstuintjes en een be-tovertuin als een ontmoetingsplek met inclusie als doel. De volkstuinen zullen verhuurd worden aan buurtbewoners, die vervolgens de kinderen en volwassenen van de dagopvang en van het vaste verblijf actief betrekken bij het moestuinieren of begeleiden door de be-tovertuin. Met de volkstuinen en de be-tovertuin beoogt men het sociaal contact te stimuleren tussen bewoners van de voorziening en inwoners van de gemeente Kalmthout.

Voor de inrichtingswerkzaamheden werd de hulp gevraagd van de gemeente Kalmthout.

Buurtbloei – De Medemens Campus De Hazelaar – Kontich

De Verbindingstuin wordt een toegankelijke moestuin op de gronden van zorgcampus De Hazelaar in Kontich. Het project wil bewoners van de campus, buurtbewoners en vrijwilligers samenbrengen rond tuinieren, leren en beleven. Door verhoogde bakken, een picknickbank en een tuinhuis wordt de tuin zowel praktisch als uitnodigend ingericht.

Meer dan enkel een plek om groenten te kweken, wil de Verbindingstuin een sociale hefboom zijn. In een tijd waarin eenzaamheid en beperkte ontmoetingsplekken voelbaar zijn, schept de tuin ruimte voor ontmoeting, ontspanning en samenwerking. Buurtwerkingen en partners dragen actief bij aan het onderhoud en de organisatie van activiteiten. Zo ontstaan nieuwe contacten en groeit er wederzijds begrip tussen generaties en tussen zorg en buurt.

De werking wordt aangevuld met educatieve en verbindende momenten: samen tuinieren, kookworkshops met de oogst, infomomenten over ecologisch tuinieren en gezamenlijke oogstfeesten. De tuin stimuleert gezonde voeding, beweging en kennisdeling, en bevordert tegelijkertijd duurzaamheid door ecologisch beheer, compostering en het gebruik van regenwater.

De Verbindingstuin start in 2026 en wordt stap voor stap uitgebouwd. Hoewel de tuin in eerste instantie een flexibele plaatsing krijgt door de geplande nieuwbouw van de zorgcampus, blijft de locatie gegarandeerd op het domein van De Hazelaar. Zo ontstaat een duurzame en gedragen ontmoetingsplek die verankerd is in de werking van de campus en de buurt.

Eetbaar Mortsels-Dorp: Buurttuin Meerminnehof en voedselbos Pastorietuin – lokaal bestuur Mortsels – Mortsels

Binnen de levendige Mortsels-Dorp wijk wil het lokaal bestuur het idee van de eetbare stad uitrollen om dit vervolgens op termijn door te trekken naar het gehele grondgebied van Mortsels.

Daarvoor worden twee locaties omgevormd tot ankerpunt voor 'Eetbaar Mortsels-Dorp'. De eerste plek bevindt zich in de tuin van het woonzorgcentrum Meerminnehof. Daar komt een samentuin die wordt gedragen door zowel het woonzorgcentrum als geëngageerde buurtbewoners. Daarnaast zal de voormalige pastorietuin opnieuw worden opengesteld als publiek buurtparkje. In deze deels verwilderde/beboste tuin komen ook eetbare zones. Naast het eetbare element in deze twee tuinen is ook het sociale contact, in de buitenlucht vertoeven, ... belangrijke factoren.

Daarnaast wil het lokaal bestuur zowel buurtbewoners als eigen stadpersoneel verder enthousiasmeren en educeren over eetbare planten op openbaar domein. Dit met als uiteindelijk doel o.a. een eetbare route doorheen Mortsels-Dorp en later doorheen verschillende Mortselse wijken te creëren.

Door de centrale ligging van de basisschool Den Tandem tussen de twee projectlocaties zullen zij ook een belangrijke actor worden binnen de gehele wijk en in eerste plaats specifiek voor deze twee plekken. Ze zullen een belangrijke gebruiker zijn, maar daarnaast zal er binnen deze twee plekken ook sterk worden ingezet op educatie.

Hoevetuin – lokaal bestuur Mortsels – Mortsels

Na overleg in 2022 met de stad Mortsels, de Heemkundige Kring en Natuurpunt werkte VELT Koude Beek het voorstel uit voor een nieuwe Hoevetuin aan de Dieseghemhoeve. Die tuin is ook publiek toegankelijk.

Het is een prachtige tuin geworden, met veel eetbaar groen en ingericht volgens voedselbos(rand)principes. De tuin benadrukt het historische karakter van de plek en is als ecologische tuin aantrekkelijk voor mens en dier en stimuleert de biodiversiteit, wat mooi aansluit bij het nabije natuurgebied Klein Zwitserland. De schoonheid van de natuur werd gecombineerd met poëzie en kunst. Zo kan de tuin ook een plek voor rust, bezinning en troost worden.

Op 24 oktober 2023 gaf de Mortselse gemeenteraad unaniem haar goedkeuring aan een overeenkomst tussen de stad Mortsels en VELT Koude Beek. De stad Mortsels stelde de ruimte daarmee duurzaam ter beschikking van VELT Koude Beek voor de inrichting van de Hoevetuin. Gezien het succes van de hoevetuin en in combinatie met een bijzondere samenwerking met de meer dan 100 vrijwilligers geeft de stad Mortsels de mogelijkheid aan Velt Koude Beek om ook de zone voor de hoeve aan te leggen als een gezamenlijk voedselbos.

In dit projectvoorstel wordt de Hoevetuin verder uitgebreid en verduurzaamd met onder andere de plaatsing van een regenwaterput.

Loutersveld – Gemeente Puurs-Sint-Amands – Puurs-Sint-Amands

Samentuin Loutersveld in Puurs-Sint-Amands wordt een 4.250 m² grote volkstuin waar buurtbewoners samen ecologisch tuinieren, leren en elkaar ontmoeten. De tuin ligt naast het buurtpark met voedselbos en in de nabijheid van bestaande woonwijken, de nieuwe verkaveling met appartementen en eengezinswoningen, en het centrum van Puurs, wat een groot potentieel aan deelnemers biedt. Het project wordt participatief opgezet: toekomstige tuiniers denken mee na over ontwerp en inrichting, en zullen op termijn zelf het beheer opnemen. Het lokaal bestuur werkt samen met Velt vzw, Velt klein-Brabant en Nektari vzw, die begeleiding,

workshops en inclusieve ondersteuning bieden. Ook lokale scholen worden actief betrokken via educatieve activiteiten. Zo groeit Loutersveld uit tot een inclusieve, duurzame en verbindende plek voor de hele buurt.

Broechemveld – vzw Regeneratief Leven – Ranst

De samentuin in Broechem, naast de Droomgaard wil de verbinding maken tussen de Landbouw & Zorgsector. Daarvoor worden aparte elementen en initiatieven verbonden en geïntegreerd. Enkele jaren geleden werd het model van Positieve Gezondheid gelanceerd in de huisartsenpraktijk. De aanpak is dat er gestart wordt vanuit de huisartsgeneeskunde. De huisartsen in de omgeving werden in de Droomgaard meermaals samengebracht rond 'Natuur op Voorschrift' en Positieve Gezondheid. Zo kunnen zij kiezen welke mensen uit het dorp graag willen komen helpen in de samentuin. Daarbij ligt het accent op natuurbeleving: in de natuur zijn is het belangrijkst en ook hierbij, in de zorg voor de aarde, samen de boomgaard onderhouden met een groep die wekelijks 4 uur samenkomt. Er is elke keer wel een lijst to do's die op voorhand voorbereid zijn. Deze Werkgroep Welkom Natuur vertegenwoordigt de Droomgaard in de UA Leerstoel Zorg en Natuurlijke Leefomgeving. Naast deze Werkgroep Welkom Natuur komt er een nieuw initiatief dat de link maakt tussen tuinieren, groenten kweken en aanleveren voor kookworkshops. De link tussen voeding en gezondheid is hier een bijzonder aandachtspunt. De link wordt gemaakt door het microbiom in bodem en buik met elkaar te verbinden. De samentuin zal de zelfvoorziening voor groenten voor de kookworkshops méér en méér op zich nemen. Naast de samentuin wordt ook een voedselbos aangelegd. Een wandelpad op het veld gaat wandelaars en joggers aantrekken.

't Hofse Veld – VZW 't Hofse Veld – Schilde

‘t Hofse Veld staat voor natuurlijkinclusiviteit. Mensen verbinden met zichzelf, anderen en de natuur, in het kader van natuurlijke voedselvoorziening. Met het project ‘t Hofse Veld 2. wordt de werking van de VZW versterkt en uitgebreid. Tegelijkertijd wordt zowel de VZW als het veld zelf nog robuuster en duurzamer gemaakt dan ze al zijn. Naast het verhogen van de natuurwaarde of biodiversiteit, worden ook de belevings- en educatiepijlers aantrekkelijker en uitgebreider. Daarbi wordt rekening gehouden met verschillende doelgroepen, met een nadruk op kinderen en mensen die zorg nodig hebben. Het dioel is enerzijds een verhoogde diversiteit op het veld, zowel aan oogst als natuur, en anderzijds e een groter en breder bereik, zowel digitaal via nieuwsbrieven, video’s en blogs, als ter plekke via rondleidingen, workshops en werkdagen. Doorvoor wordt geïnvesteerd in zowel inrichting, communicatiemiddelen, gebruiksvoorwerpen, biodiversiteitsbevorderende maatregelen en wordt een beroep gedaan op ervaren partners, professionele opvolging en gespecialiseerde leveranciers.

't Hofke – Stichting Kempens Landschap – Vosselaar

Op de historische site 't Hof in Vosselaar komt een samentuin die moestuin en boomgaard combineert binnen de herkenbare structuur van historische kwadranten. Zo wordt een stukje erfgoed hersteld en krijgt het tegelijk een nieuwe, sociale invulling.

De tuin wordt geen verzameling individuele perceeltjes, maar een gezamenlijke werkplek waar buurtbewoners en vrijwilligers samen zaaien, planten, oogsten en onderhouden. De bestaande boomgaard wordt aangevuld met jonge, streekeigen fruitbomen zodat er opnieuw een productieve en beleefbare fruitgaard ontstaat. Het werken in groep zorgt voor ontmoeting, samenwerking en verbondenheid in de buurt. De samentuin wordt zo een plaats waar mensen elkaar leren kennen en samen een concreet resultaat neerzetten.

Vrijwilligers nemen het dagelijkse beheer van de moestuin en boomgaard op zich. Dankzij deze subsidie kunnen de vrijwilligers starten in een goed ingerichte tuin, voorzien van het nodige basismateriaal en een doordachte indeling. Bovendien krijgen ze professionele trajectbegeleiding via Velt, met praktische workshops en advies rond ecologisch tuinieren. Zo leren deelnemers hoe ze gewassen succesvol kunnen opkweken en onderhouden en krijgen ze de kennis en het vertrouwen om de werking op lange termijn te dragen.

De gerestaureerde pastorie, die binnenkort een invulling krijgt als brasserie, zal extra bezoekers aantrekken en de site meer leven inblazen.

Stichting Kempens Landschap coördineert het project en staat in voor het structurele onderhoud. Zo kunnen de vrijwilligers zich volop concentreren op het samen tuinieren, ondersteund door experts van Velt. Dankzij dit partnerschap en de impulsen vanuit deze subsidie kunnen we in Vosselaar bouwen aan een duurzame, levendige en gedragen vrijwilligerswerking.

Voedselbos Prikkelvrij VZW – Prikkelvrij VZW – Westerlo

Het Prikkelvrij voedselbos is een collectieve en inclusieve teelt plek, ingebed in een voedselbos en actief sinds 17 februari 2021. Het netwerk telt een dertigtal vrijwilligers en sympathisanten. Op vaste momenten – donderdagavond en de meeste zaterdagvoormiddagen – werken begeleiders samen met twee vaste vrijwilligers en deelnemers met een beperking of psychische kwetsbaarheid. Elke maand vindt een community-werkdag plaats die de bredere buurt betreft en verbindt. Daarnaast zijn er activiteiten, opleidingen en experimenteerruimte rond moes- en voedselbos tuinieren. Ook kennisoverdracht en gezamenlijke leermomenten zijn een belangrijk onderdeel van de werking.

Hof van Selsaeten – Stichting Kempens Landschap – Wommelgem

Aan de rand van de dorpskern van Wommelgem ligt de historische Selsaetenhoeve, een open gebied van ca. 15 hectare in een sterk verstedelijkte omgeving. Vlak naast de hoeve ligt het projectgebied van ca. 90 are, met een bestaande hoogstamboomgaard vol oude appel- en perenrassen, omgeven door hagen. Tot voor kort werd hier jaarlijks geoogst om appelsap te persen, een traditie die met dit project nieuw leven ingeblazen wordt.

Stichting Kempens Landschap wil de boomgaard herstellen en versterken, samen met de buurt. Open plekken worden aangeplant met jonge, streekeigen hoogstambomen en waar mogelijk aangevuld met kleinfruit zoals bessen en frambozen. Voor vrijwilligers is het een bijzonder leuke startplek: je kan meteen al oogsten, maar ook nieuwe boompjes aanplanten en leren snoeien. Bovendien leren ze onder begeleiding ook de oude, waardevolle bomen op de juiste manier te onderhouden.

Vrijwilligers krijgen een centrale rol bij onderhoud en oogst en worden via laagdrempelige, praktijkgerichte activiteiten ondergedompeld in fruitteelt en biodiversiteit. Zo groeit de boomgaard opnieuw uit tot een ontmoetingsplek waar jong en oud samenkomen en genieten van lokaal geteeld fruit.

Het terrein krijgt ook een ecologische opwaardering. Door bloemrijk grasland te ontwikkelen en paden te maaien, verhogen we de natuurwaarde en toegankelijkheid. Wandelaars en recreanten kunnen vrij door de boomgaard wandelen en de seizoenen van dichtbij beleven. Op termijn wordt een deel van de oogst opnieuw verwerkt tot appelsap, wat bijdraagt aan de werking en verbondenheid in de buurt.

PROVINCIE LIMBURG

Velt De Motten – stad Beringen – Beringen

Volkstuin Velt De Motten verhuist naar een nieuwe duurzame locatie. Dit voorstel omvat de verhuis en uitbreiding van de volkstuintjes in de Motten te Beringen. De verhuis naar een droge locatie is nodig omdat tuinieren zeer moeilijk is op de huidige locatie. Doordat de tuintjes op dit moment in een veenpakket van de vallei van de Helderbeek liggen staan ze lange periodes onder water. Dit project omvat een verbetering van de kwaliteit van de volkstuintjes en creëert een kans voor uitbreiding. Via een vervolg project zal het veenpakket op de oude locatie hersteld worden om ook een antwoord te bieden aan veranderende klimatologische omstandigheden.

Belevingsboomgaard Alt-Hoeselt vzw – Belevingsboomgaard Alt-Hoeselt vzw – Bilzen-Hoeselt

De Belevingsboomgaard Alt-Hoeselt vzw ontstond in 2020 uit de droom van dorpsbewoners om het vroegere voetbalterrein om te vormen tot een groene ontmoetingsplek. Samen met de kerkfabriek, Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren en Provincie Limburg werd een hoogstamboomgaard van ongeveer 2 hectare aangeplant met meer dan zestig fruitbomen. Zo wordt de Haspengouwse traditie van boomgaarden in ere hersteld én krijgt het dorp een nieuwe plaats om elkaar te ontmoeten.

De boomgaard is vrij toegankelijk en combineert natuur, recreatie en educatie. Bezoekers kunnen er wandelen, spelen op natuurlijke speelelementen, picknicken en seizoensfruit plukken. Elk ras kreeg een ‘boompaspoort’ met informatie, waardoor jong en oud tegelijk leren en beleven. Het terrein versterkt ook de biodiversiteit: vogels, insecten en zelfs de das vinden er een leefgebied.

Centraal staat echter het samenbrengen van mensen. De boomgaard is een plek waar burens elkaar ontmoeten, vrijwilligers samenwerken en scholen buitenlessen organiseren. Dorpsfeesten zoals het Halfoogstfeest, plukmomenten of boomplantacties brengen generaties samen rond natuur en streekproducten. Het beheer gebeurt volledig door vrijwilligers, met steun van lokale partners en sponsors. De boomgaard rust op vijf pijlers: gemeenschap, natuur, educatie, recreatie en continuïteit. Ze vergroot de sociale cohesie, biedt ruimte voor ontspanning en versterkt de band met het landschap en de lokale cultuur. Door boomadopties en evenementen wordt de werking gedragen door de gemeenschap zelf, wat de duurzaamheid van het project verzekert.

De Brouwerei – Mundo Houthalen-Helchteren vzw – Houthalen-Helchteren

De samentuin ‘Brouwerei’ is in 2021 van start gegaan als onderdeel van vzw Mundo Houthalen-Helchteren. Deze vzw, gegroeid uit de plaatselijke Oxfam Wereldwinkel, experimenteert met een breder concept van ‘eerlijke handel’ door ondermeer de verkoop van lokale producten en producten uit de sociale economie. De tuin deed reeds sinds 2016 dienst als plek waar door vrijwilligers getracht werd om kleinfruit en enkele basisgroenten te kweken voor de naastgelegen ‘zorgbakkerij’ ComPani.

Deze bakkerij is in 2015 opgericht en is in 2021 in handen gekomen van maatwerkbedrijf De Winning. De vrijwilligers wilden na de overdracht van de bakkerij de tuinwerkzaamheden verder zetten en laten uitgroeien tot een samentuin met randactiviteiten in de sfeer van ecologisch en duurzaam leven in de dagdagelijkse praktijk.

Met een financieel duwtje van het gemeentebestuur en latere projectsteun vanwege de provincie Limburg is een begin gemaakt met de inrichting van de tuin en de renovatie van een vervallen brouwerijgebouwtje dat zich op het terrein van de tuin bevindt.

Bedoeling is om het gebouwtje verder in te richten als ontmoetingsplek en leerplek rond tuinieren, oogstverwerking, maken van eigen verzorgingsproducten e.d. Momenteel zijn al een 10-tal 'samentuinders' actief in de samentuin en bij de voorbije workshops (o.a. tuinieren in potten en bakken, veggieburgers maken, desembrood bakken, ...) is al een groep van 60 à 70 mensen bereikt. Een erkenning als Velt-groep werd in 2021 goedgekeurd.

Met de buurt wil gestart worden met een buurtcomposteringsproject waarbij een drietal composteringsvormen (bulkcompostering, wormenbak en bokashi) in praktijk worden gebracht. Daarnaast wil er ook een sociale dimensie toegevoegd worden aan de samentuin door deze open te stellen voor personen in een kwetsbare positie. Samenwerking met een plaatselijke armoede-organisatie en een dagcentrum voor personen met een fysieke handicap is in ontwikkeling.

Het lidmaatschap met Terra Therapeutica is recent bevestigd. Ten slotte kunnen ook de plaatselijke lagere scholen in de tuin terecht voor educatieve doeleinden.

Om de community rond de samentuin verder uit te bouwen wordt de bouw van een stenen bakoven in het vooruitzicht gesteld. Op vaste tijdstippen zal er dan 'samen' gebakken worden en het workshoppaanbod wordt aangevuld met bakactiviteiten als desembrood maken, Limburgse vlaaien, e.d..

De projectsteun vanwege VLM zal ingezet worden voor de verdere aankleding en uitrusting van tuin en brouwerijgebouwtje. De steun zal ook aangewend worden om een stukje 'theoretische onderbouw' in huis te halen waardoor met meer inzicht en inspiratie kan getuinierd worden. Voor de 'eigen' financiering kan de vzw zelf instaan, mede door de voorziene inkomsten uit workshops en open tuindagen.

Volkstuincomplex D'n Goeien Oard – gemeente Pelt – Pelt

Het volkstuincomplex is een complex waar ecologisch getuinierd wordt. Het werd 14 jaar geleden onder begeleiding van vzw Velt en afvalintercommunale Limburg.net opgericht en het bestaat ondertussen 14 jaar. Door de jaren heen is er slijtage gekomen aan bepaalde onderdelen van het complex. Daarom is een opwaardering van het volkstuincomplex nodig. Het volkstuincomplex mag een ontmoetingsplaats worden waar niet alleen tuiniers mekaar vinden, maar waar ook andere mensen in een groene omgeving kunnen samenkomen en mekaar kunnen ontmoeten.

Bronhof – Zorggroep Myna – Sint-Truiden

Zorggroep Myna (campus Sint-Truiden) stelt een weide met de verouderde stalplaats 'De Bronhoeve' ter beschikking aan de omringende gemeenschap. Deze gemeenschap bestaat uit een diverse groep mensen met unieke verhalen en talenten:

- Mensen met neurodiverse kwaliteiten uit het psychiatrisch verzorgingstehuis en ziekenhuis van Myna, die kleur en perspectief brengen.
- Kanjers uit arbeidszorgcentrum 't Heft, die hun talenten inzetten in zinvolle activiteiten en bijdragen aan het samenleven.
- Wijze ouderen van WZC Den Akker, die hun ervaring delen en genieten van zorg en verbondenheid.
- Ferme bewoners van Limes en Origo St. Ferdinand, die met woonondersteuning stap voor stap hun plaats in de samenleving vinden.

Het projectidee 'De Bronhof' is tot stand gekomen onder begeleiding van GoodPlanet. Bewoners, verzorgers en buurtbewoners deelden op een participatieve en ludieke manier noden en ideeën. Ouderen uit Den Akker brachten hun behoefte aan rust, zintuiglijke prikkels en creatieve activiteiten in. De deelnemers van Myna deelden hun bijzondere energie en hun verlangen naar contact met natuur en dieren. 't Heft wil zijn talenten inzetten in zinvolle, maatschappelijke activiteiten, en bewoners van Limes en Origo St. Ferdinand gaven input over sociale contacten en leerervaringen.

Het resultaat is een uniek project dat 100% tegemoetkomt aan de noden van de kwetsbare groepen én hen ook letterlijk verbindt: toegankelijk, nabij, gezondheidsbevorderend en ontmoetingstimulerend. Met de subsidie wordt de site samen met verzorgers en buurtbewoners opgewaardeerd tot een levend landschap waar zorg, ontmoeting, tijd en natuur samensmelten.

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Samentuin De Wuiten – Lokaal bestuur Hamme – Hamme

In Hamme is er een duidelijke en structurele nood aan bijkomende tuinruimte. De bestaande volkstuinpercelen, beheerd door Tuinhier vzw, Velt vzw en de sociale huisvestingsmaatschappij De Thuisbouwer, zijn volledig in gebruik en er bestaat een wachtlijst. Dit gegeven sterkte de lokale Velt- afdeling om actief naar een perceel op zoek te gaan. Velt Hamme klopte daarom aan bij het lokaal bestuur. Het lokaal bestuur ondersteunt dit initiatief en stelt een terrein van ongeveer 1.000m² ter beschikking voor een periode van min. 8 jaar.

Een recente online bevraging van het lokaal bestuur bevestigde de groeiende vraag naar toegankelijke tuinruimte.

Het lokaal bestuur Hamme wil op een ongebruikt grasveld langs de assistentiewoningen De Wuiten een nieuwe samentuin realiseren. De bewoners van de assistentiewoningen vormen een diverse groep. Sommigen zouden actief mee tuinieren, terwijl anderen vooral zouden genieten van de groene omgeving. De tuin zou zo een plek worden waar ouderen, buurtbewoners en lokale tuiniers elkaar ontmoeten. Daarnaast wordt de tuin ook occasioneel gebruikt door verschillende lokale organisaties en groepen, die bijdragen aan de levendigheid van de plek. Denk hierbij aan scholen zoals GO Mira! en KOHa Sint-Pieter, de tuinclub van de bibliotheek Hamme, SOC 't Verhoog en het Huis van het Kind. Zo zou de tuin uitgroeien tot een intergenerationele ontmoetingsplek, met een belangrijke meerwaarde voor de bewoners van de assistentiewoningen en de ruimere Hamse gemeenschap.

Velt vzw en vrijwilligers van Velt-Hamme begeleiden de tuiniersgroep bij de opstart en het beheer van de samentuin. Het lokaal bestuur zal dit project bovendien verankeren binnen het Omgevingscontract van de Provincie Oost-Vlaanderen, 'Een eetbare buurt, gemeente of stad'.

Samen groeien in Kruisem / Kei-vol Groei – GO! Bassisschool De Keimolen – Kruisem

Binnen dit project worden nieuwe volkstuintjes aangelegd in nauwe samenwerking met de school en de inwoners van Kruisem: een plek waar jong en oud samen kunnen tuinieren, leren en genieten.

'De vernieuwde Lochting van Zaffelare' – WZC Avida | Sint-Vincentius – Lochristi

Den Lochting in Zaffelare is een samentuin die uitgroeide tot een warme en zorgzame ontmoetingsplek in het dorpshart. Vrijwilligers beheren de tuin en zetten in op talenten, waardoor ook mensen met zorgnoden een zinvolle rol vinden. De tuin draagt bij aan verbinding, ecologisch bewustzijn en het bestrijden van

eenzaamheid. Om de werking duurzaam te maken, komen er drie investeringen: een rolstoeltoegankelijk pad met verhoogde plantbedden en rustbankjes, een verplaatsbare pipowagen als veilige opslag en beschutte ontmoetingsruimte, en laagdrempelige activiteiten zoals workshops, rondleidingen en oogstfeesten. Met steun en begeleiding van WZC Avida | Sint-Vincentius en Avansa Regio Gent wordt de werking structureel verankerd en kan De Lochting verder uitgroeien tot een duurzame motor van zorg en verbinding in Zaffelare.

Velt Samentuin Koudemborm – Velt vzw – Lokeren

Velt-samentuin Koudemborm werd opgericht in 2018. Het is een samentuin van ong. 10 are (1.000 m²) met een groot gemeenschappelijk perceel en vier individuele percelen. De volledige oppervlakte van de tuin is momenteel in gebruik. De doelstelling is om mensen uit de buurt samen ecologisch te laten moestuinieren. Op dit moment wordt bij verschillende gelegenheden (opentuin, plantenruil, cursussen) de tuin al opengesteld voor de buurt en voor iedereen die in ecologisch moestuinieren geïnteresseerd is. Met dit projectvoorstel wordt het samen ecologisch moestuinieren meer voor anderen opengesteld, worden samen met lokale organisaties en scholen nieuwe initiatieven genomen om over ecologisch moestuinieren, gezonde voeding en duurzaamheid van elkaar te leren en actie te nemen.

Hiervoor zal Velt-Samentuin Koudemborm:

- een brengpunt van mulchmateriaal (maaisel, bladeren) inrichten en sessies thuiscomposteren organiseren i.s.m. IDM (= afvalmaatschappij Intercommunale Durme-Moervaart).
- kennis over ecologisch moestuinieren verspreiden door het aanbieden van een “hands-on” jaarcursus ecologisch moestuinieren en het openstellen van de door de samentuin georganiseerde cursussen over moestuinieren en verwerken van voeding
- sessies over het verwerken van zelfgeteelde groenten en het promoten van plantaardige voeding organiseren i.s.m. de lokale organisatie FIT, via veggiecafé's
- de jaarlijkse lokale plantenruil uitbreiden naar een regelmatige plantenruil, o.a. via geefkastjes voor planten en tuinmateriaal
- een aanbod ontwikkelen voor lagere scholen uit Moerbeke-Waas (VBS De Palster/SBS De Vlinderdreef) om klassen kennis te laten maken met moestuinieren en verwerken van zelf gekweekte groenten.
- haar samentuin jaarlijks openstellen tijdens de Opentuintagen Velt en per jaar 3 proefmomenten voor de buurt in de tuin organiseren.

Naast deze acties worden enkele kleinere investeringen gedaan in de infrastructuur. De aankoop en installatie, off-grid, van een grondwaterpomp en het creëren van bijkomende opvangcapaciteit van regenwater is daarbij prioritair.

Voedselbos Speureweg – Gemeente Sint-Martens-Latem – Sint-Martens-Latem

In de Speureweg in Sint-Martens-Latem ligt een perceel van ongeveer 2000m² dat lang als scoutsterrein diende. Het perceel is omgeven door huizen en ligt op wandelafstand van 3 scholen. De lokale afdeling van de kerkfabriek (Sint-Martinus) is eigenaar van het stuk grond en wil er graag een nuttige invulling voor vinden. Daarom had het lokaal bestuur Sint-Martens-Latem het idee om er een voedselbos op te planten. Dat idee werd meteen op veel enthousiasme onthaald door het college, de kerkfabriek en de omliggende scholen. Er wordt dus een participatief project opgestart met als doel een eetbare tuin of buurtvoedselbos aan te planten. De concrete invulling staat nog open, omdat die vanuit de deelnemers moet komen. De nadruk ligt dan ook op participatie en co-creatie..

Doelstellingen

- ## Samentuin Veldwegel – Pluk 9230 VZW – Wetteren

De samentuin staat voor actieve openheid naar de Wetterse gemeenschap toe.

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

De ZENtuin – LEVANA VZW – Holsbeek

Het educatieve luik omvat kampen rond tuinieren en ambachten, seizoensgebonden activiteiten voor jong en oud en workshops voor kinderen uit de buurt waar scholen bij kunnen betrokken worden. Samenwerkdagen,

oogstfeesten en vieringen versterken de gemeenschapsvorming en maken van de tuin een plek waar mensen samen leren, werken en vieren.

Het project wordt uitgerold over drie jaar, met een duidelijke planning en begeleiding door VELT. De tuin wordt structureel verankerd in het bredere Metamorfose-project, met blijvende betrokkenheid van bewoners, partners en lokale organisaties. De ZENTuin is een ambitieus en haalbaar initiatief dat ecologie, zorg en gemeenschap op een vernieuwende manier verbindt.

Buurttuin Malpertuus – Mfc Combo vzw – Kampenhout

Malpertuus is een afdeling van Mfc Combo vzw, een jeugdhulpvoorziening waar 28 kinderen, jongeren en jongvolwassenen verblijven. Malpertuus helpt kinderen, jongeren en hun context om moeilijkheden in de opvoeding aan te pakken. We zorgen voor een intensieve begeleiding op verschillende levensdomeinen. De begeleiding vertrekt vanuit de vragen die in het gezin leven en zoekt hoe er opnieuw een positieve sfeer kan ontstaan. Daarnaast kunnen jongvolwassenen tot 25 jaar hier geholpen worden in hun weg naar zelfstandigheid en zelfstandig wonen. Sinds het voorjaar van 2025 is een stuk van de tuin openbaar gemaakt voor buurtbewoners. Mensen kunnen er langskomen om te genieten van een stukje groen in Beken en kinderen kunnen er spelen op enkele houten speeltoestellen. De buurttuin werd ingericht in samenspraak met de begeleiders, kinderen en jongeren van Malpertuus, de burgemeester en de buurt. Om nog meer verbinding met de buurt te stimuleren, wordt de buurttuin ingericht als voedselbos samen met Velt vzw. Het voedselbos zou ingericht en aangeplant worden samen met vrijwilligers uit de buurt, de kinderen, jongeren en begeleiders van Malpertuus. Velt vzw zal vergaderingen en workshops organiseren om de groep tuiniers te begeleiden en ze te leren hoe je een voedselbos kan onderhouden. Ook niet-tuiniers zullen de tuin kunnen bezoeken en er meer leren over lokale voedselproductie en ecologisch tuinieren. Met de aanleg van het voedselbos in de buurttuin wordt ook ingezet op het verhogen van de fysieke en mentale gezondheid van de buurtbewoners. Op het domein van Malpertuus ligt naast de buurttuin een bestaande boomgaard met bloemenweide. Ook die boomgaard wordt in het project benut. De tuiniers kunnen er onder begeleiding van Velt vzw leren hoe je fruitbomen snoeit en onderhoudt. Enkele dagen per jaar worden er ook oogstdagen georganiseerd waarop mensen uit de buurt, verenigingen en organisaties uitgenodigd worden om er samen fruit te komen plukken. Op die manier wordt de boomgaard een plek van ontmoeting en wordt tegelijk voedselverspilling tegengegaan. Daarnaast wordt de bloemenweide uitgebreid, zodat het een aantrekkelijke, biodiverse plek voor bestuivers wordt.

Louis' Tuin – Nationale Boomgaardenstichting vzw – Zemst

Louis' Tuin in Weerde (Mechelen) is een collectieve buurtboomgaard en educatief voedselbos dat voortbouwt op de erfenis van Louis Hoegaerts, die jarenlang zijn tuin openstelde voor burens en passanten. Na zijn overlijden geven de vzw Nationale Boomgaardenstichting en haar lokale afdeling NBS Mechelen deze bijzondere plek nieuw leven. Op 0,5 hectare werd een diverse fruittuin ontwikkeld met inheemse en vergeten fruitsoorten, kleinfruit, druiven en vijgen. De tuin is een gemeenschappelijk project zonder individuele percelen: bewoners beheren samen de tuin en leren er over ecologische fruitteelt, biodiversiteit en duurzaam beheer. Scholen, jeugdbewegingen en vrijwilligers vinden er een inspirerende leerplek en demonstratietuin. Daarnaast wordt Louis' Tuin een interculturele ontmoetingsplek waar buurtbewoners, inclusief mensen met migratieachtergrond, elkaar ontmoeten en recepten, verhalen en tradities uitwisselen. Met de gevraagde subsidie wordt geïnvesteerd in duurzaam materiaal, gereedschap, kleine infrastructuur, plantgoed en omheining. Dat maakt het mogelijk om minstens 40 fruitbomen aan te planten, de biodiversiteit te vergroten,

schaduwrijke zones te creëren en de bodemkwaliteit te verbeteren. De verwachte impact is zowel ecologisch als sociaal. Ecologisch draagt de tuin bij aan klimaatadaptatie, meer nectar- en voedselbronnen voor bestuivers en een gezonde leefomgeving. Het eerste jaar worden minstens 50 buurtbewoners betrokken, acht gezamenlijke activiteiten georganiseerd en wordt er samengewerkt met minstens drie scholen en jeugdbewegingen. De interculturele insteek versterkt verbinding, inclusie en gemeenschapsvorming in de wijk. Louis' Tuin vergroot zo de toegang tot groen voor mensen zonder eigen tuin, stimuleert ecologische teeltwijzen en versterkt het sociale weefsel van Weerde. Het project biedt een duurzame investering in biodiversiteit, gezondheid en gemeenschap – in de geest van Louis Hoegaerts, vandaag en voor de komende generaties.

Belevingstuin Ambrosius – Woonzorghuis Ambroos (Woonzorg Emmaüs) – Zemst

Woonzorghuis Ambroos is een voorziening voor senioren met een 150-tal residenten en cliënten, waarvan velen met dementie.

Woonzorghuis Ambroos wil we de beleefwereld van alle bewoners vergroten door hen te voorzien van een tuin die veiligheid en vrijheid combineert.

Het wordt een kleur- en geurrijke biodiverse natuurplek waar men actief aan de slag kan om samen fruit, kruiden, bloemen enz. te kweken en te verzorgen. Het samen tuinieren draagt zo bij aan het fysiek en mentaal welzijn en de geneugten van gezonde eigen geteelde groenten en fruit.

Deze tuin biedt naast de zintuiglijke belevingen, ook kansen tot intergenerationele ontmoetingen (naast de bewoners, zijn er hun naasten, kinderen van naburige scholen, de wijkbewoners, het eigen personeel, ...).

Het project richt zich dan ook op het creëren van een veilige, maar tegelijkertijd vrije ruimte die de band tussen bewoners en hun omgeving versterkt.

Bij het ontwikkelen van dit project staat participatie sterk op de voorgrond.

De tuin is ook een middel om de sociale cohesie te versterken. De bewoners van het Woonzorghuis (vast of kort verblijvend, bewoners van de assistentiewoningen en cliënten van het dagverzorgingscentrum), samen met hun familie, de vrijwilligers, personeelsleden, de buurtbewoners en jongeren van de naburige lagere school kunnen deze belevingstuin gestalte geven. Het Woonzorghuis wil dit mee helpen verwezenlijken door grond ter beschikking te stellen, waar de tuin tot ontwikkeling komt; er wordt gestreefd naar een gedeeld eigenaarschapsgevoel.

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

Milieuboerderij De Palingbeek – Vondels vzw – Ieper

Vondels vzw is een organisatie die zich inzet voor mensen met een beperking en streeft naar een inclusieve samenleving waarin iedereen kan deelnemen. Onze tuinwerking op milieuboerderij De Palingbeek vormt hierbij een belangrijke pijler. Ze biedt dagbesteding, educatie en ontmoetingskansen, en verbindt natuur met zorg en gemeenschapsvorming. Een grote meerwaarde is de inbedding in het gelijknamige provinciaal domein waar een bezoekerscentrum gelegen is.

Door het recente nulbestedingsdecreet moeten een aanzienlijk deel van de huidige tuin – circa 0,5 hectare – verplaatst worden naar een perceel buiten de NHB-zone. Op de oorspronkelijke locatie, waar bemesting niet langer is toegestaan, wordt een voedselbos ontwikkeld.

De nieuwe zone wordt ingericht met een productieve tuin en extra ruimte voor twee schooltuinen, waar kinderen kunnen leren over voeding, landbouw en natuur. Dit maakt de site niet enkel een plek voor tewerkstelling en dagbesteding voor onze doelgroep, maar ook een waardevolle leeromgeving voor toekomstige generaties.

De verhuis vraagt investeringen in infrastructuur en bodemvoorbereiding, maar opent tegelijk nieuwe perspectieven. Er wordt ingezet op duurzame en circulaire principes zoals waterbeheer, compostering en biodiversiteitsversterkende teelten. Zo wordt dit een multifunctionele plek waar mensen met een beperking, scholen, buurtbewoners en partners elkaar vinden in een gezonde, groene en inclusieve omgeving. Met dit project wil Vondels vzw haar maatschappelijke en ecologische impact vergroten en een voorbeeld zijn van hoe zorg, natuur en educatie elkaar kunnen versterken.

Voedselbos Ieper – Stad Ieper – Ieper

Het voedselbos in het Ypermanpark (Sint-Jan, Ieper) bevindt zich in een actieve ontwikkelingsfase, met als doel een biodiverse, veerkrachtige en multifunctionele groene ruimte te realiseren.

De uitbouw van het voedselbos bestaat uit drie delen:

- Moes- en kruidentuin

Dit is een directe aanvulling op het voedselbos, voor de teelt van doorlevende groenten, kruiden en eetbare planten die minder goed in de gemengde bosomgeving groeien. Dit verhoogt de voedseldiversiteit, bevordert seizoensgebonden oogst en versterkt het educatieve karakter van de site. De aanleg omvat: teeltbedden, paden, watervoorziening en infoborden. De combinatie voedselbos–moestuin maakt het project uniek en toekomstgericht, met aandacht voor ecologie, voeding en beleving.

- Opleidingen voor vrijwilligers en kennisdeling

Het doel is sterk vrijwilligersnetwerk uitbouwen en ondersteunen via:

- Workshops en opleidingen rond ecologisch tuinieren, permacultuur en voedselbostechnieken.
- Opleiding van de (kern)vrijwilligers, zodat kennis duurzaam wordt doorgegeven binnen de groep.

- Materiaal voor beheer van het voedselbos

Voor het dagelijkse onderhoud en beheer wordt divers werkgereedschap aangekocht waaronder snoeischaars en bosmaaiers.

Daarnaast wordt er ook ingezet op de aankoop en productie van educatief materiaal voor vrijwilligers en bezoekers (naam- en infoborden en bewegwijzering).

Zorgthope – OCMW Oudenburg – Oudenburg

Dit project bestaat er uit de buitenruimte grenzend aan het woonzorgcentrum Riethove (WZC), Lokaal Dienstencentrum Biezenblik (LDC) en dagcentrum NOAH (DC) in te richten als gedeelde groene zone. Het terrein wordt ingevuld als belevings-, moes- en dwaaltuin voor de bewoners en bezoekers van het WZC, het LDC en het DVC en ook als ontmoetingsplek voor de buurt.

Deze combinatie bevordert ontmoeting, beweging en natuurbeleving tussen verschillende generaties en doelgroepen in de buurt.

Tuinproject OC Cirkant – Vzw Organisatie Broeders van liefde – OC Cirkant – Zedelgem

OC Cirkant is een voorziening voor volwassenen met een beperking. Het doel van dit Tuinproject is mensen met en zonder beperking, mensen met en zonder groene vingers samenkomen om te tuinieren en te genieten

